

Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Postadres

Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon

Gijs Curfs
g.curfs@nijmegen.nl
T 024 – 329

Ons kenmerk

E22.001712

Datum 27 september 2022
Onderwerp Voornemens leeftijdsverhoging
kostendelersnorm en pilot Samenwonen
op proef

Geachte leden van de raad,

Op 25 januari 2022 heeft u de raadsbrief “Voornemens afwijken kostendelersnorm en pilot gehuwdennorm Participatiewet” ontvangen. Met deze raadsbrief hebben wij u geïnformeerd over onze voornemens op de pilot Samenwonen en het afwijken van de bestaande kostendelersnorm. Deze raadsbrief is een vervolg op deze voorgaande raadsbrief, om u zo verder te informeren over de vooruitgang op dit onderwerp.

Verder hebben meerdere partijen op 8 juli 2022 artikel 39 vragen gesteld over de verandering van de leeftijdsgrens van deze kostendelersnorm en over de start van de ‘Pilot Samenwonen op Proef’. Deze vragen werden gesteld doordat zij hebben gesignaleerd dat andere gemeenten, zoals Tilburg en Arnhem, een soortgelijke proef hebben lopen. Wij zijn dan ook al op 1 april 2022 met de Proef Samenwonen begonnen. Hierin hebben wij het voorbeeld hebben gevolgd van Tilburg.

Wij onderzoeken op dit moment nog de volgende mogelijkheden:

- Verbreding van communicatie bij de Proef Samenwonen, mogelijk in samenwerking met woningcorporaties en andere partners;
- Verruiming van de vrijlating van inkomsten uit verhuur

Uitgangspunten

De acties beschreven in deze brief sluiten aan bij onze ambities uit de Stadsbegroting 2022:

- We willen dat alle Nijmegenaren kunnen voorzien in hun levensonderhoud.
- We zorgen dat kinderen en volwassenen zo veel mogelijk in een (veilige) thuissituatie kunnen leven. We versterken inwoners en gezinnen die de basis van het bestaan niet (meer) op orde hebben of deze dreigen te verliezen.

- We zorgen dat inwoners eigen regie kunnen voeren over hun leven, gezin en gezondheid en actief deel kunnen nemen aan de maatschappij. Men heeft respect voor elkaar en ondersteunt elkaar.
- We zijn een stad met een gevarieerd woningaanbod dat aansluit bij de vraag van alle nieuwe en bestaande bewoners

Pilot Samenwonen op Proef

Wij zijn 1 april 2022 gestart met de pilot 'Samenwonen op Proef'. Wij hebben met deze pilot het voorbeeld gevolgd van Tilburg. Deze pilot houdt in dat uitkeringsgerechtigden voor een testperiode van 6 maanden samen kunnen wonen, zonder gekort te worden op hun uitkering. Normaal zou in een situatie van een gedeelde huishouding de gehuwdennorm worden toegepast, zoals staat beschreven in de raadsbrief van 25 januari 2022¹. Voor 6 maanden wordt dus niet de gehuwdennorm toegepast op samenwonenden. Hierdoor worden inwoners niet gekort op hun bijstand in deze samenwoonfase.

Deze pilot is gebaseerd op de beleidsregels omtrent de kennismakingsperiode Participatiewet artikel 18 lid 1. Dit artikel geeft het college de bevoegdheid om de bijstand af te stemmen op de omstandigheden van de belanghebbende. Er doen hier meerdere gemeenten aan mee, onder andere Tilburg, Arnhem, en Den Haag². De kennismakingsperiode duurt 6 maanden, en de proef loopt voor een jaar. Na afloop evalueren wij deze proef en komen wij brengen wij hier de raad van op de hoogte.

Wij hebben een tussentijdse evaluatie uitgevoerd. Vanaf de start van de pilot hebben 16 inwoners interesse getoond in de pilot. Met al deze personen heeft er telefonisch contact plaatsgevonden om eventuele deelname verder te bespreken. Concreet zijn er twee deelnemers opgenomen in de pilot. Dit betekent dat er 14 deelnemers niet zijn opgenomen in de pilot. De redenen hiervoor zijn divers. Zo zijn er bijvoorbeeld deelnemers die geen aanspraak konden maken op de proef doordat hun uitkering was beëindigd (2), dat de relatie was verbroken (2), of omdat hun norm al werd omgezet naar een gehuwdennorm (2). Verder bestonden er ook gevallen waarin participanten een inkomen hadden uit een andere uitkering (1), of dat zij door de samenwoningsvorm geen aanspraak konden maken op de proef (1).

Het is waardevol om te benoemen dat er een positieve bijvangst bij de proef bestond. De 14 niet opgenomen deelnemers kwamen op een belangrijk punt in contact met de gemeente. Hierdoor konden zij worden begeleid of kregen belangrijke informatie met betrekking tot het samenwonen en het verhuizen. Daarom is deze proef, ondanks de lage geaccepteerde deelname, toch zeer waardevol.

¹ Raadsbrief (25 januari, 2022). [Raadsbrief Voornemens afwijken kostendelersnorm en pilot gehuwdennorm Participatiewet.pdf \(karelstad.nl\)](#)

² Samenwonen op proef in de bijstand (2022). <https://www.gemeente.nu/sociaal/samenwonen-op-proef-in-de-bijstand/>

Om meer deelnemers mee te krijgen zetten wij nogmaals in op communicatie. Wij zien dat een lage participatie niet uniek is voor de gemeente Nijmegen. Zo komt uit contact met de gemeente Tilburg naar voren dat zij ook een zeer lage participatiegraad hadden ervaren bij de proef. Door de bovengenoemde redenen willen wij toch blijven inzetten om kennis van de proef zoveel mogelijk te verspreiden.

Verandering leeftijdsgrens naar 27 jaar

De wetswijziging “Breed Offensief” is door de Tweede Kamer aangenomen op 5 juli 2022³. Ondanks het feit dat deze wetswijziging nog niet is aangenomen door de Eerste Kamer, is de kans dat deze in de Eerste Kamer zal worden verworpen minimaal. Deze wetswijziging houdt onder andere in dat de toepassing van de kostendelersnorm vanaf 1 januari 2023 wordt veranderd van 21 jaar naar 27 jaar.

Conform deze wetsverandering voeren wij deze verandering structureel door op 1 januari 2023. Dit doen wij ook conform de eerdere raadsbrief van 25 januari 2022⁴. Wij gaven in deze brief aan dat wij naar mogelijkheden zochten om voor te lopen op de wetswijziging. Structureel op deze regeling vooruitlopen was niet mogelijk door een gebrek aan nodige voorbereidingstijd en een tekort aan uitvoeringscapaciteit.

Niet vooruitlopend op de wetswijziging hebben wij in de afgelopen periode wel maatwerk toegepast. Door maatwerk toe te passen, kunnen wij toch een goed resultaat voor de inwoner bewerkstelligen. Wij zorgen bij ervoor dat er genoeg aandacht is voor de inwoner. Tegelijk zorgen wij er op dit moment voor dat de structurele verandering wordt voorbereid zodat deze op 1 januari 2023 wordt doorgevoerd.

Inkomsten uit verhuur

Op dit moment onderzoeken wij nog steeds mogelijkheden om de inkomsten uit verhuur te verbreden, om zo de woningbezetting te stimuleren en ervoor te zorgen dat uitkeringsgerechtigden in een zo goed mogelijke situatie terecht komen. Over het lopende onderzoek kunnen wij nog geen resultaten geven.

Zorgrelatie

Na de mogelijkheden omtrent de zorgrelatie te hebben onderzocht zijn wij tot de conclusie gekomen dat hier niet verder op hoeft te worden uitgebreid. Inwoners die een zorgrelatie aangaan, zoals mantelzorgers en zorgontvangers, kunnen op dit moment al 6 maanden in hetzelfde huishouden leven zonder verder op hun uitkering te worden gekort. De kostendelersnorm biedt deze ruimte op basis van uitzonderlijke situaties. Maatwerk op de hoogte van de uitkering kan worden geleverd indien nodig.

³Wetwijziging Breed Offensief (2022).

https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/wetsvoorstellen/detail?cfg=wetsvoorstel_details&qry=wetsvoorstel%3A35394

⁴ Raadsbrief (25 januari, 2022). [Raadsbrief Voornemens afwijken kostendelersnorm en pilot gehuwdenorm Participatiewet.pdf \(karelstad.nl\)](#)

Concreet zien wij geen casussen waar maatwerk nodig is geweest. Hierdoor bestaat er moment geen noodzaak om hier additioneel beleid op te maken.

We gaan ervanuit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

mr. drs. A.H. van Hout
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester